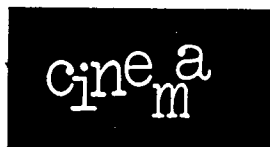

ANORAMA "

V. B.

WOODY
ALLEN

Aprofitant l'estrena a la nostra ciutat durant la present temporada de les dues darreres obres de Woody Allen ("Bananas", 1971 i "El dormilón", 1973), dibuixaré la trajectòria d'aquest actor-guionista-director, tal com l'hem pogut veure a Reus.

Allen Stewart Konisberg nasqué el 1935 a Flatbush, Brooklyn (New York). Estudiant no gaire destacat, va guanyar els seus primers diners enviant acudits còmics a les publicacions periòdiques. Aviat la seva firma es va mostrar amb més assiduitat als principals mitjans de comunicació.

El 1952 escriu uns quants sketches per a comèdies televisives. Prestigiat per la intel·ligència dels seus acudits, col·laborarà en revistes com "Play Boy", "Evergreen" o "New Yorker". Broadway va avalar els seus èxits anteriors. Allí va presentar els seus guions "Don't drink the water" i "Play it again, Sam" i va demostrar unes qualitats creatives i histriòniques que li van valer el seu accés als platós cinematogràfics.

Com a actor hem tingut l'oportunitat d'apreciar les seves interpretacions en "Casino Royale" (1967), on encarna el Doctor No, paròdia de la mentalitat i actituds feixistes; i en "Què tal gatita" (What's new Pussycat, 1965) i "Sueños de seductor" (Play it again, Sam, 1972), del guió de les quals, juntament amb "Don't drink the water", és també autor.

En "Qué tal, gatita", film dirigit per Olive Donner, Allen es reserva el paper de Victor Shakapoulis, amic íntim del protagonista, incorporat per Peter Sellers. Victor treballa en un cabaret, el "Crazy Horses", on ajuda a vestir les professionals del "strip-tease". Amb aquesta excusa argumental inicia la configuració d'un personatge que, amb més elaboració, es repetirà en les seves produccions posteriors. El tipus, molt tímid i gens atractiu, fracassa habitualment en les seves apetències amoroses. Aquest film és una comèdia delirant i d'un intel·ligent cinisme. Es critica la sexualitat primitiva i el freudisme de divulgació escolar amb l'humor àcid de Woody Allen.

En "Sueños de seductor", conduïda per Herbert Ross, Allen personifica un cinèfil enlluernat pel mite Bogart, el qual intenta les seves conquestes amoroses amb la còpia dels tics del Bogart de Casablanca; mai no reeixirà en els seus intents, fins que no sigui ell mateix, amb totes

guerres carlines... Res, però, no deturara la seva expansió agrària, comercial, demogràfica... Per cert que en aquest darrer aspecte serà molt de temps (no menys de 125 anys) la segona població de Catalunya.

La síntesi de la història dels intents de Reus d'arribar al mar mitjançant un canal, és gratament evocadora, i fa sentir la rejança que Josep Iglésies ("l'últim gran noucentista reusenc", com l'anomena Pere Anguera) no ens n'hagi donat la visió completa en un altre dels seus nombrosos i admirables "Episodis de la Història".

Amb la industrialització --que és com dir "el triomf de la burgesia"-- Reus coneixerà un ample desenvolupament polític i cultural il·lustrat per una pila de grans noms: Prim, Fortuny, els Bofarull, Bartrina, Gaudí... I tants d'altres enregistrats a "Reus panorama". Les darreres vint-i-cinc pàgines d'aquesta obra (o sigui, a partir de l'epígraf "La recerca d'una cultura") constitueixen una recensió modèlica en què la ploma de Pere Anguera no oblida cap detall

ni cap nom que no tinguin la seva raó de ser retinuts o recordats.

Diguem, per acabar aquest comentari, que "Reus, panorama" és una obra en la qual el lector va de sorpresa en sorpresa a cada girant de full en raó de la seva riquesa iconogràfica. Són, en total, un centenar de fotografies admirables, la major part de Ribas i Prous, però també n'hi ha d'arxius particulars cedides per a l'ocasió. Quin goig per als ulls, començant per la del campanar de Sant Pere, vist a contrallum, en imatge acolorida, que obre el llibre, i la de "les festes a la plaça", que es pot dir que el tanca! En l'endemig, els motius d'embadaliment són constants. De tal manera que les felicitacions a tots els qui han fet possible una tan bella realització, són obligades. Cal encara afegir-hi l'agraïment del lector, amb el desig que --com ja assenyala el doctor Vilaseca en el prefaci-- el gest de l'edició tingui imitadors. Per manca de temes, a Reus, no s'ha de perdre.

► les seves insuficiències, el qui aconsegueixi atreure els seus oponents femenins. Al meu entendre és una de les interpretacions més reeixides d'Allen.

"Toma el dinero y corre" (Take the money and run, 1969) és el primer film dirigit per Allen, estrenat a Espanya d'una manera anònima i molt poc intel·ligent (a la nostra ciutat va ésser estrenat al Teatre Bartrina durant l'estiu). En aquest film incorpora un marginat molt conegut per la policia de Baltimore. D'aspecte fràgil i caràcter tímid se sent incòmode dins l'ambient on viu. Un robatori a mà armada, del qual traurà molt pocs beneficis, el portarà a la presó de l'Estat, de la qual intentarà fugir amb una pistola de sabó. La fugida quedarà frustrada en convertir-se la pistola en bombolles de sabó.

Es en aquest film on la influència de Groucho Marx és més patent. Film amb molts gags, té una continuïtat narrativa molt inhabitual en altres films dirigits per Allen, els quals, si bé contenen molts gags, estan plens de pujades i baixades.

"Bananas" (1971), és una pel·lícula molt desigual i una crítica ferotge de l'"american way of life", així com de la televisió; però o cau en més errors és en la considera-

ció de l'acte revolucionari. Per ell la victòria de les esquerres porta a conseqüències tan estúpides com las del govern conservador, suggerint la tesi d'un poder eternament corromput. Aquesta afirmació pot portar tant a accions anarquistes com a una inhibició reaccionària.

"El dormilón" (Sleeper, 1973), és una indagació futurista sobre la societat nord-americana i les vivències amoroses dels seus conciutadans. Aquest film també pateix d'una direcció irregular i d'un escepticisme en el terreny polític, el qual era suggerit en el film "Bananas". La pel·lícula s'acaba amb una frase pronunciada pel protagonista: "Només crec en el sexe i en la mort". Potser aquesta frase ens aclarirà la postura ideològica de Woody Allen.

FILMOGRAFIA: Com a actor: "What's new", Pussycat" (Qué tal gatita, 1965). "Casino Royale", 1967; "Play it again, Sam" (Sueños de seductor, 1972). Com a guionista: "What's new, Pussycat", 1965; "Don't drink the water", 1969; "Play it again, Sam", (1972). Com director: "Take the money and run" (Toma el dinero y corre, 1969; "Bananas", (1971); "Everything you always wanted to know about sex but were afraid to ask" (1972); "Sleeper" (El dormilón, 1973).

VITTORIO DE SICCA

V. B.

Aquest mes de novembre, quasi a un mes de distància del cycle-homenatge a Vittorio De Sica, preparat per la Filmoteca Nacional de Madrid amb la seva presència, ha mort als 72 anys, el qui ha estat un dels principals realitzadors del Neorealisme italià, així com actor merescudament popular, gràcies a tantes intervencions en pel·lícules que, si bé van vulgaritzar el neo-realisme, no deixaven de tenir el seu toc de gràcia.

Aquest gran home del cinema italià va néixer a Sora (Nàpols) el 1902. Com a realitzador va jugar un paper capital entre el 1944 i el 1952, sempre associat amb Césare Zavattini. Va donar una obra mestra amb "El ladrón de bicicletas", realitzada el 1948; així com quatre obres, al mateix nivell de la pel·lícula abans esmentada: "Umberto D", 1952, pel·lícula dedicada al seu pare; "Milagro en Milán" (1950), "Sciuscià" (1946) i "El tejado" (1955); i també la producció de "Pan, amor y fantasía" (1955), i la direcció de pel·lícules com "La ciociara" (1960) i "Matrimonio a la italiana" (1964); les quals no superen les cinc primeres que he anomenat. El 1970 realitza una altra obra

mestra, d'estil molt diferent del de les anteriors: "El jardín de los Finzi-Contini" (Oscar de Hollywood 1970 a la millor realització estrangera; projectada a la nostra ciutat durant el passat mes d'agost).

André Bazin va dir d'ell el 1954: "Hom se sent imperiosament conduït, per a definir De Sica; al mateix principi del seu art és tendresa i amor. El que tenen en comú "Milagro en Milán", "El ladrón de bicicletas" i "Umberto D" és la inexpugnable amistat que sent l'autor pels seus personatges". "La seva amabilitat napolitana esdevé en virtut del cinema el més vast missatge d'amor que en el nostre temps hem tingut el privilegi de sentir després de Charles Chaplin...".

La setmana següent a la mort de Vittorio de Sica, vam tenir l'oportunitat de revisar la seva entraanyable pel·lícula "Umberto D", a través de l'espai televisiu dels dilluns Cine-Club. Aquesta pel·lícula és un retrat sense cap concessió de la pobra vida d'un jubilat italià de la postguerra, amb totes els peripècies que ha d'intentar per poder sobreviure. Durant la segona quzena de desembre podrem visionar la seva pel·lícula "La ciociara", al Cine-Club del Centre de Lectura, la qual està basada en "La camperola", d'Alberto Moravia.

Valgui aquesta petita recopilació com a homenatge al realitzador desaparegut.